

OBMOWCA (20) *sb m*

Oba o jasne; a prawdopodobnie jasne (tak w -ca).

sg *N* obmowca (3). ◇ *A* obmowcę (5). ◇ *I* obmowcą (1). ◇ *pl N* obmowcy (2) *SkarŻyw*, *Calep*, obmowce (1) *WujNT*. ◇ *D* obmowcom (3) *KochPs* (2), *KrowObr*, obmowcám (2) *RejPs*, *NiemObr*, ~-om (1), -óm (1), -(o)m (1); -om:-óm *KochPs* (1:1). ◇ *A* obmowce (2). ◇ *L* obmowcäch (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVII w.*

Oszczerca, potwarca; abydocoma, calumniator, detractor Calep; oblocutor, obtrectator, susurrator, zoilus Cn (20): GlabGad M5v; (nagł) Ná obmowcę. (-) RAdzęć byś nie łzácował/ nikogo po łronie/ [...] Ale lepiej mów w oczy gdy co nietrefnego/ Słyszysz álbo łam widzisz do łáciádá łwego. RejZwierz 123, bb; Człowiek niewinny/ człowiek vprzýmęgo Sercá/ który łprawiedliwość miłue/ [...] Przeciw obmowcóm łáciádá rátuie KochPs 19, 181; Obloquutores – Cziktorzi włzaczaią, obmowczy. Calep [714]b, 10b, 315a.

W połączeniach szeregowych (5): Brwi czyrwone człowieka nie wštydliwego vkazuią zawifnego/ obmowcę/ zradnego który też pomłtę zachowawa do czału łwego. GlabGad N5; KrowObr 64v; Lud on poddáne łwe ktorých mu Pan Bog zwierzył/ chociałz byli zli/ krnąbrni/ obmowcy ie^{g0} y nieprzyiaciele/ [...] miłował SkarŻyw 482; Phil Q2; Bog podał ie w vmyłł bezrozumny: áby czynili to co nie przyłtoi: [...] zaufznicy/ obmowce/ Bogu przemierzli/ potwarce/ pyłzni/ chlubni/ wynálałczy złości/ rodzicom niepołłufzni [detractores, Deo odibiles, contumeliosus, superbos, elatos, inventores malorum, parentibus non oboedientes] WujNT Rom 1/30.

Wyrażenia: »obmowca fałeczny, fałszywy« (1:1): RejPs 17 marg; Calumniator – Obmowca fałziwy. Calep 154a.

»obmowca kłamlivy« (1): Bodłá ta rzecz bárzo czártá/ ilz grzechow v dworu vbywáło: y nápráwił nań obmowce kłamlive do vchá Krolewłkie^{g0}/ ták bárzo/ ilz go z dworu z zelżywołcią wygnác łmiał. SkarŻyw 508.

»zazdrołciwy obmowca« (1): Lecłz nie zelłzł y ná zazdrołciwych obmowcach/ ktorzy go v dworu/ y vłame^{g0}/ Krolá/ iáko zá czárowniká/ ilz tak wiele vmiał/ odnołili SkarŻyw 507.

»obmowca złółciwy« (1): niechay nie będzie dworzánin obmowczá złółciwym: zwłáłzczá o pánie o łwym GórnDworz K6v.

Szeregi: »obmowca, násmiewca« (1): Ręka z palczami krotłza niłz ciało potrzebuie [...] vkauiie dowcipnego ale przechyrę, [...] á będął palce cienkie znamio(nu)ją obmowcę/ násmiewcę/ paforzyta y też zawifnego á złey fortuny. GlabGad P2.

»obmowca i szacunkarz« (1): trzebáby pámiętác/ názáłofne vłkárzenie Dawidá ł. ktorým łię vłkárzał/ przed Bogiem/ ná przeciwko obmowcam/ y łzácunkarzom łwoim NiemObr 150.

Synonimy: kalumnijator, násmiewca, oszczerca, podłstepnik, potwarca, szacunkarz, uwłoczca, uwłoczyciel, złorzecznik, zwodnik.

Cf OMOWCA